SERIA II.—ANUL III. No. 568 — Ediția a treia — MERCURI, 24 SEPTEMBRE 1897

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE
Încep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc tot-d'a-una înainte
In *București* la Casa Administrației
In *județe* și *streinătate* prin mandate postale
Un an în țară 30 lei; în streinătate 50 lei
Șase luni . . . 15 » » » 25 »
Trei luni . . . 8 » » » 13 »
Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACȚIA
No. 3 — STRADA CLEMENȚEI — No. 3

EPOCA

TELEFON

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE
In București și județe se primesc numai la Administrație
In streinătate, *direct la administrație* și la toate oficiile de publicitate
Anunciuri la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia
» » » III . . . . . 2.— lei »
» » » II . . . . . 3.— » »
Inserțiile și reclamele 3 lei rîndul

Un număr vechiu 80 bani

ADMINISTRAȚIA
No. 3. — STRADA CLEMENȚEI — No. 3

Chestiunea Națională

Un rĕŭ necesar

Sub iscălitura *Un spectator*, o persoană, care n'a fost nicĭ o dată amestecată în ale politicĭĭ, ne trimite o scrisoare în privința căreia avem mai multe rezerve de făcut. Importanța autorului și caracterul observațiunilor sale, pe cari le-am mai auzit exprimîndu-se, ne îndeamnă a da publicității acea scrisoare, care ne oferă prilejul d'a răspunde aserțiunilor cuprinse în acea întîmpinare.

Domnule redactor,

Am citit, cu îndoită băgare de seamă, tot ce s'a spus cu prilejul viziteĭ de la Pesta.

Imĭ veți permite oare a trage oarecari concluziunĭ — cu cari probabil nu vă veți împăca — din faptele ce v'ați mărginit a înregistra?

Și mai întîiŭ, spre a mă lua bine cu d-voastre, voiŭ face o constatare care pe d-voastre, ca conservatorĭ, nu poate de cît să vă mulțumească.

Această constatare e privitoare la căderea partiduluĭ conservator, în Octombrie 1895.

Ce a putut legitima atunci o schimbare de guvern?

Motive de politică internă nu existaŭ. Din potrivă, unele considerațiunĭ, ca, bunăoară, retragerea liberalilor din parlament, păreaŭ a fi îndepărtat pe d. Sturdza de putere.

Să căutăm dar aiurea pricina aceleĭ schimbărĭ de guvern. In adevăr, în politica externă se produsese următoarele evenimente, foarte caracteristice:

Chestiunea națională era un prilej de agitațiunĭ violente; partidul liberal luase angajamente precise cu privire la Romîniĭ din Ungaria; D. Sturdza declarase că primejdia nu mai e de partea Rusieĭ, ci de partea Austro-Ungarieĭ; călătoria, proiectată, a Impăratuluĭ Austrieĭ, în Bucureștĭ, întîmpina numeroase piedicĭ; șeful partiduluĭ liberal avusesc un conflict personal cu ministrul de externe al monarchieĭ vecine. In atarĭ condițiunĭ, vizita Impăratuluĭ Franz Ioseĭ, însoțit de contele Goluchowsky, ar fi pricinuit, cu siguranță, abținerea demonstrativă a partiduluĭ liberal și, poate, înscenarea unor scandalurĭ de stradă.

Iată cîte-va fapte și iată acum și un alt șir de împrejurărĭ:

Conservatorĭĭ sunt înlăturați de la putere; oratorul de la Dacia e însărcinat cu formarea cabinetuluĭ; împăcarea cu Austro-Ungaria se face cu prețul scuzelor de la Iași.

Romîniĭ din Transilvania sunt sacrificați și vrajba se vîră printre dînșiĭ.

Impăratul Austrieĭ își face intrarea în Bucureștĭ și d. Sturdza iese la graniță întru întîmpinarea contelui Goluchowsky.

Intre acest șir de fapte și cel-l'alt, există cel puțin o aparentă conexitate.

Dar despre înțelesul schimbărilor de guvern din Romînia, s'ar putea scrĭ un volum întreg. Cît pentru mine, mă voiŭ mărgini a indica numaĭ subiectul încă unuĭ capitol pentru uzul celuĭ ce s'ar îndeletnici cu o atare lucrare.

Ministerul Sturdza cade, cîte-va luni în urmă, asupra cestiuneĭ Mitropoliteĭ.

Cu privire la criza religioasă, care a pricinuit retragerea primuluĭ minister Sturdza, numaĭ două atitudinĭ eraŭ posibile: Aceea că fostul mitropolit, fiind vinovat, trebuia înlăturat; orĭ aceea că învinuirile în contra capuluĭ Bisericeĭ fiind mincinoase și întocmite ad-hoc, autorĭĭ scandaluluĭ trebuiaŭ isgoniți.

Intre aceste două soluțiunĭ nu era loc pentru o soluțiune intermediară.

Intre dreptatea ce trebuia sprijinită și infamia ce trebuia vestejită, nu era loc pentrn indulgență.

Dar tocmaĭ această din urmă soluțiune a triumfat. Actele s'a dovedit a fi plastografiate; ordonanța luĭ Vasiliŭ a fost sfărîmată; sentința Sinoduluĭ a fost reformată; dar vinovatul Sturdza a fost ertat și, peste cîte-va luni, a revenit la putere.

Mărturisesc că nu maĭ pricep nimic. Orĭ d. Sturdza avea dreptate, și atunci el trebuia să triumfe în întreprinderea luĭ; orĭ el era vinovat, și o vină atît de gravă trebuia să-și capete pedeapsa.

Dar ca partidul liberal să-și mărturisească însuși vina și ca această vină de a fi produs în Biserică o turburare cum de secole nu se pomenise, să fie privită ea o greșală ușoară, ca un incident fără însemnătate, acest lucru nu mĭ-l pot închipui.

Se vede că încă de pe atunci se plănuia vizita la Budapesta.

Era indispensabil ca d. Sturdza să prezideze acest eveniment.

De eraŭ liberalĭĭ în opoziție, nu e îndoială că eĭ — nerușinați cum sunt — ar fi pornit de îndată scandalurile de stradă.

Iată singura morală, ce un om strein de tainele politiceĭ, poate trage din prezența la cîrmă a unuĭ partid, care, în împrejurările actuale, este, la guvern, o permanentă batjocoră a or-căruĭ sentiment național.

Primiți, etc.

Un spectator

Să ni să permită acum cîte-va scurte întîmpinărĭ.

Se vede că corespondentul nostru e cu totul strein de ale politiceĭ.

El raționează în absolut, pe cînd politica e arta relativuluĭ.

Din faptul că liberalĭĭ sunt răĭ, el trage cu ușurință concluziunea că eĭ trebuesc înlăturați.

Corespondentul nostru vede numaĭ atît: că liberalĭĭ sunt ticăloși, dar uită că eĭ există.

Intru cît există, eĭ aŭ drept la partea lor de putere.

Intru cît sunt ticăloși, ce pot eĭ face alt de cît ticăloșiĭ?

Și apoĭ aceste ticăloșiĭ nu sunt numaĭ invenitabile, ci sunt și necesare și chiar folositoare.

Fără de aceasta, n'ar fi guvern posibil în Romînia.

Dacă, după cinci-șase anĭ de răbdare în opoziție, liberalĭĭ nu și-ar potoli poftele și pornirile cu foloasele budgetuluĭ, nu s'ar mai putea avea relațiunĭ regulate cu un Stat străin, nu s'ar mai putea primi în Capitală suveranul unuĭ Stat amic.

Chemați însă din cînd în cînd la putere, eĭ își reneagă principiile anarhice, aplică legile pe cari le declaraŭ inconstituționale, se dedaŭ la acte de slugărnicie cari îngădue măcar o politică demnă în afară, prezintă legĭ de impozite în contra cărora ar răscula altminterĭ țara.

Cu chipul acesta, liberalĭĭ capătă o bucată din putere, plătită, ce-ĭ drept cu multe umilințe. Conservatorĭĭ păgubesc (dacă nu privești de cît foloasele putereĭ) dar cîștigă în schimb, prestigiŭ. Toți sunt ast-feĭ mulțumiți și țara poate avea guverne regulate.

Negreșit, ceĭ-ce trăesc într'o lume ideală, pot nădăjdui ceva și mai bine.

Dar cînd o țară posedă un partid ca cel liberal, trebue să te mulțumești și cu atît.

E un răŭ necesar.

Partidul liberal e ca strichnina care scapă une-orĭ de moarte pe bolnav.

Dar și strichnina trebue dată în doze potrivite.

ANGAJAMENTELE D-LUI STURDZA

Muenchener Allgemeine Zeitung publică un comunicat oficios al guvernuluĭ ungurese, prin care se spune că guvernul a decis să nu facă absolut nimic în favoarea Romînilor din Transilvania și Ungaria, dar nicĭ nu va admite nouĭ prigoniriĭ împotriva lor, căcĭ d. Sturdza, prim-ministru al Romînieĭ, s'a angajat a năbuși orĭ-ce mișcare națională ce s'ar produce în Romînia în interesul și în folosul Romînilor din Ungaria.

Comunicatul adaogă, că ar fi bine să se închidă cele cinci licee romînești din Transilvania și Ungaria, precum și școlile primare, căcĭ dovedit este că ele primesc ajutoare de la unele asociațiunĭ din Romînia și s'a mai descoperit, că prin unele școlĭ romîne s'aŭ găsit hărți prin cari Transilvania figurează ca parte integrantă a Romînieĭ.

CESTIUNEA NAȚIONALA

Bismarck în contra Ungurilor.— Curentul filoromîn în presa germană.—Acțiunea Ligeĭ Romîne.— «Le Nord».

Bismarck în contra Ungurilor

Celebra revistă germană Zukunft, *din Berlin, în ultimul săŭ număr, se ocupă cu vizitele de la Pesta și cu toasturile ce s'aŭ ridicat în Castelul Buda.* Zukunft *condamnă în termenĭ de o rară energie încurajările date șovinismuluĭ ungureso și arată cît de nedreptățit e poporul romîn din Ungaria. In speciaĭ o frază privitoare la «fiiĭ luĭ Arpad» din toastul Impăratuluĭ Wilhelm, face pe d. dr. Max Harden, celebrul critic german, autorul articoluluĭ, să izbucnească în fraze strălucite și de o remarcabilă putere în contra Ungurilor.*

Atitudinea energică a revisteĭ Zukunft *a produs o senzație enormă nu numaĭ în Berlin, ci și în Viena și în Budapesta, căcĭ directorul acesteĭ reviste, d. dr. Max Harden, se inspiră direct de la Principele Bismark. In afară de asta, colaboratorĭĭ revisteĭ sunt ceĭ mai celebri profesorĭ și scriitorĭ germanĭ, cum sunt von Brentano, dr. Bockelberg, etc.*

Pester Lloyd, *în numărul săŭ de erĭ, reproducînd cîte-va părți din acest articol și comentîndu-le cu violență, exclamă la sfîrșit:*

— Nu cum-va Bismarck vrea să întărîte acum pe Romînĭ în potriva noastră?

Curentul filoromîn în presa germană

Cîte-va ziare germane, revoltate de dithirambele ce se publică prin presa europeană la adresa Ungurilor, aŭ început să agite cestiunea națională romînă în legătură cu vizita perecheĭ regale romîne la Budapesta.

Ast-feĭ Frankfurter Zeitung *spune că «șovinismul unguresc va căuta să exploateze ultimele evenimente din Budapesta, fără a se gîndi măcar, că Ungurii ar trebui să fie mai leali față de Romînĭ. Noĭ credem că a fost o mare greșală din partea Impăratuluĭ Wilhelm și din partea Regeluĭ Carol, că prin vizita lor să încurajeze politica șovinistă a Ungurilor, mai ales împotriva Romînilor.»*

Kreuzzeitung *spune că «faptul că ziariștiĭ romînĭ aŭ refuzat să aziște la banchetul ziariștilor ungurĭ e o dovadă vie că cu toată primirea strălucită făcută perecheĭ regale romîne, nu e nicĭ o speranță, că raporturile dintre Romînĭ și Ungurĭ se vor îmbunătăți»*

Leipziger Zeitung *își exprimă regretele că cestiunea națională romînă nu este încă rezolvată și că Ungurii continuă încă cu politica lor de maghiarizare. «Pentru Romînia e o cestiune de existență alipirea eĭ la tripla alianță, dar nu mai puțin adevărat e că alianța întreagă este direct atinsă de puterea cu care crește cestiunea națională romînă și e în interesul eĭ ca luptele dintre Romînĭ și Ungurĭ să fie aplanate».*

«Le Nord»

Le Nord *din Paris, ziarul intereselor franco-ruse, care 'și primește inspirațiile de la ministerul de externe din Petersburg, spune că «acum în Budapesta aŭ triumfat Ungurii iar nu Regele Romînieĭ, pe care Ungurii l'aŭ cucerit de partea lor. Ziarele romînești nu pot să ascundă trista realitate și se consolează cu slaba speranță că soarta fraților lor din Transilvania se va îmbunătăți puțin. Dar în curînd se vor deziluziona în această privință. Dacă Romînii, în greșita lor pornire, nu vor vroi să înțeleagă învățămintele istorieĭ, atunci numaĭ lor înșiși pot să mulțumească, dacă pașiĭ lor nechibzuiți vor avea consecințe triste».*

Acțiunea Ligeĭ Romîne

Față cu revirimentul ce începe să se accentueze în opinia publică, în o parte a preseĭ germane în favoarea Romînilor, prin cercurile Ligeĭ se agită mult ideia de a se începe o serie de acțiunĭ în folosul Ligeĭ Romîne, în favoarea cestiuneĭ naționale.

Aflăm că este vorba de a se organiza mai multe serbărĭ, puse sub patronagiul doamnelor din societate, în folosul Ligeĭ Culturale;

se vor lansa liste de subscripțiunĭ pentru mărirea fondului Ligeĭ;

membriĭ Ligeĭ vor ține conferințe la Ateneŭ, dezvoltînd snb toate raporturile cestiunea națională; intrarea la conferință va fi cu bilete;

va începe o vie agitație prin presa germană, care în parte a fost cîștigată de guvernul unguresc.

Comitetul Ligeĭ se va întruni de cel puțin două orĭ pe săptămînă ca să discute bazele uneĭ acțiunĭ marĭ în cestiunea națională.

O DATĂ CU TOAMNA

Era o vreme cînd, la Cameră și la Senat, la Capșa saŭ la redacțiile ziarelor, se făceaŭ zilnic pariurĭ asupra *prostieĭ* ce d. Dim. Sturdza era să o comită a doua zi, căcĭ președintele consiliuluĭ nu lăsa să treacă o zi fără să nu comită una.

Vă închipuiți bucuria gazetarilor opozanți: materie de scris aveaŭ de prisos.

Trecură însă vremurile fericite.

D. Sturdza revenind la putere, veni și o vară, în care șeful cabinetuluĭ par'că pariase el cu sine însuși să nu mai comită marĭ acte liberale saŭ *prostiĭ*, cum le mai zicem noĭ. D. Sturdza încetase chiar de a mai vorbi.

Gazetariĭ eraŭ disperați.

Așa de disperați, în cît le venise baroca idele să aleagă din sînul lor o delegație — după exemplul delegațiilor colectiviste din provincie — care, prezintîndu-se primuluĭ ministru, să-ĭ facă plîngerea cuvenită, să-ĭ zică adică:

— Excelență, ne-aĭ omorît. Din atîta materie pe care ne-o dădeaĭ altă dată, acum par'că te-aĭ hotărît să nu ne mai daĭ nimic de scris. Te rugăm vino-ne în ajutor: tă un semn, vorbește, lucrează, agită, comite o prostie, în fine.

D. Sturdza continua însă să păstreze o absolută liniște. Din cînd în cînd căuta numaĭ să se împrietenească cu vr'un membru marcant al opoziție, ca să probeze că nicĭ rancunos nu mai este.

Așa trecu a doua jumătate a luneĭ August.

Veni toamna. Odată cu căderea frunzelor, pe cînd în Spania și în Grecia cad cabinetele, în Romînia d-luĭ Sturdza a început să-ĭ cadă cu dor vremile din trecut.

Și-a adus aminte ce frumoasă era epoca în care toată lumea se ocupa zilnic de dînsul, și s'a gîndit că nu ar fi rău să reînceapă.

S'a gîndit și s'a răsgîndit d. Sturdza.

Se vede că gîndirea-ĭ nu a rămas fără rezultat.

Campania de toamnă a început cu o chestie mare.

DIN STREINĂTATE

Cartea albă

In ziua convocăreĭ Camereĭ grecești, fostul guvern a împărțit deputaților o carte albă. Guvernul, făcînd această publicație, a voit să încredințeze pe deputați că mediațiunea puterilor l-a fost impusă de împrejurărĭ, pentru că acceptarea prealabilă a rezultatelor acesteĭ mediațiunĭ a fost pusă ca condițiie pentru încetarea ostilităților.

Guvernul grecesc a voit astfel să se justifice față cu grelele condițiĭ ale tratatuluĭ de pace.

Iată cîte-va din documentele cele mai principale cuprinse în cartea albă.

1) Insărcinatul de afaceri al Greciei la Londra, anunță, la 1 Maiŭ, că Anglia propusese întrunirea unuĭ congres pentru a discuta afacerile Orientuluĭ.

2) Contele Muravieff a declarat, la 5 Maiŭ d-luĭ Tombazis, ministrul Greciei la Petersburg, că dînsul cerea ca Grecia, primind mediațiunea puterilor, să le confieze fără rezervă apărarea intereselor eĭ.

3) D. Visconti-Venosta declara, la 28 Maiŭ, d-luĭ Conduriotis că condițiunile bănești vor fi, oneroase, dar că Grecia nu va trebui să se arate dispusă a le respinge. Germania amenințînd, în acest caz, de a se retrage din concertul european.

4) D. Sculudis, ministru de externe, a declarat în răspunsul săŭ, că guvernul nu se gîndea de loc să respingă condițiile de pace; dar că 'și propunea numaĭ să lumineze pe puterĭ asupra situației prin mijlocirea unor memoriĭ.

5) La 30 Maiŭ, d. Hanotaux cu un viŭ interes lua informațiunĭ de la d. Delyanis, ministrul Greciei la Paris, asupra situației interne a Greciei și a declarat că orĭ-ce atingere adusă dinastieĭ amenință existența chiar a Greciei. Dd. Delyanis și Sculudis aŭ desmințit în mod categoric existența vre-uneĭ mișcărĭ antidinastice, precum și sgomotele după cari neînțelegerĭ s'ar fi iscat între cabinet și rege.

Acestea sunt principale documente din Cartea Albă.

Noul minister

Noul minister grecesc sub președinția d-luĭ Zaimis a fost în genere bine primit.

D. Streit, noul ministru de finanțe, are reputația unuĭ escelent financiar și acum doui anĭ reușise chiar să facă un aranjament cu creditoriĭ, aranjament care, din nenorocire, nu a fost acceptat de d. Delyanis, pe atunci șeful cabinetuluĭ.

De asemenea a făcut un bun efect și numirea generaluluĭ Smolenski ca ministru de războiŭ.

Foreign.

TRIBUNA LITERARA

Literatura și curentul idialist

I

O pleiadă de poeți, pasionați de rime sonore, de florĭ și melodie, de lirism și libertate; un roiŭ de artiștĭ aventurosĭ cu plete merovingiene, îmbrăcați în hainele luĭ Hernani și luînd aere de Almaviva, înflăcărează mai multe generațiunĭ cu emoțiunile și extravagențele lor artistice.

Ast-feĭ, poporul francez, îmbătat de ideĭ umanitare, legănat de retorica romantică, visînd numaĭ dezrobirea noroadelor, e trezit într'o bună dimineață de bubuitul tunuluĭ. Cînd deschide ochiĭ, vede patria sfîșiată de însuși norodul dezrobit. Cesar, coborît de pe scena unde rostea fraze sforăitoare, i se arătă un comedianț sulemenit. Florile cu mirosul cărora el amețise mușele, eraŭ florĭ de hîrtie; îmnurile de triumf: simplu exercițiŭ de retorică; lumea în care se învîrtea: un decor de operă.

Era firesc atunci ca poporul acela, însetoșat de adevăr, să fie primitor de o artă mai înrudită cu natura. Din această năzuință către adevăr se naște curentul realist în literatura franceză.

După ce poetul liric, cu figura palidă, cu suspinul veșnic pe buzele-ĭ supte, ne ridicase în lumea fantastică a visurilor, căzurăm de-odată, de la acea înălțime, în brațele hamalilor literatureĭ realiste, cari, cu minicele sumese, cu palmele lor bătătorite, frămîntînd cu anevoință chinuitele lor producțiunĭ, se dedaŭ la o operă de bestializare a artei.

Acest hamal se face stăpîn pe noĭ. Cu dînsul, naturalismul birue în toate ținuturile cunoștințelor omenești.

De sigur, multă vulgaritate ne a făcut realismul să îndurăm cu grosolanele sale alcătuirĭ, îndreptățile prin pretențiunea de a reproduce cu credință, tot ce e cuprins în natură, — urîtul ca și frumosul — cu documentele sale adunate cu patimă de archivar, cu cercetările sale migăloase, mirosind o atmosferă de laborator.

Totuși această pornire realistă se lămurește, bună-oară în Franța, ca o reacțiune în potriva entusiazmuluĭ factice al romantismuluĭ istovit, orĭ — în Anglia — romanul naturalist al luĭ Eliot, ca o reacțiune în contra luĭ Carlyle.

Dar atît nu e destul. Curentul cel nouŭ rîvnește a'și întinde stăpînirea peste toate și pretutindenĭ.

Așa, fără timp și fără potrivire, curentul acesta de peste hotare a năvălit și asupra noastră. Cum zice cuvîntul popular: «ne-a albit în luna luĭ Maiŭ». Vîntul acesta tomnatec ne-a atins tocmaĭ în primăvara epocĭĭ noastre de renaștere, cînd aveam încă atîtea isprăvĭ eroice de cîntat și cînd atîtea sentimente fragede și originale ale tinereții noastre, ispiteaŭ muza poetuluĭ liric.

Inrîurirea aceasta din afară — și în deosebĭ din Franța, cu care avem o încuscrire intelectuală mai intimă — a fost și de data aceasta covîrșitoare.

Deja pecetia străinătății apăsase, în vremea dinainte, adînc asupra formeĭ noastre literare. Acum trebuia ca și în formele imitate să se furișeze sentimente străine de noĭ.

Imitațiunea străinătății a avut drept urmare confuziunea genurilor. Așa pățește în deobște orĭ-ce literatură tînără, care, călcînd pe urmele uneĭ alteia ce și-a împlinit deja ciclul tuturor genurilor, nu se poate feri de ispita imitațiuneĭ și a cultivăriĭ de-o-dată a tuturor felurilor de producțiune.

Așa dar, avem confuziunea genurilor, caracteristică epocelor critice și de critică, fără avînt și fără unitate de credință. Totuși, printre feluritele genurĭ, critica, capătă o dezvoltare tot mai mare și tinde a deveni științifică. In același timp, grație influenții din afară, predomnește în filozofie curentul positivist. Poesia lirică, aplecată spre eligie, dezvelește o tendință tot mai vădită spre pesimism.

Operele nuveliștilor noștri, stăpînite de un spirit de realism greoiŭ — mostră de pedantă erudițiune linguistică, — sunt mai'adeseaun simplu prilej pentru descrierĭ trudite și fără rost, neavînd nicĭ scuza de a ne desfășura un tip, un caracter, orĭ o epocă. Fondul de gîndire nespornic e înțolit cu o sumă de locuțiunĭ neobicĭnuite, îngrămădite cu o vădită afectație de țărănism, sub pretext de coloare locală.

www.dacoromanica.ro

Proza gloduroasă a nuveliștilor noștri îți amintește pe Baba Țăndăroaea a d-lui Vlahuță, «O mogâldeață... cu fața boțită... cu nasul cocîrjat... cu mîinile scorojite.„»

Aceeași pornire și afectație pretutindeni: la unii scriitori cari au cîștigat deja un nume lăudat în literatură ca și la tineretul universitar. Încă din școală, Darwin alungă pe Musset din sufletul tinerimei și Herbert Spencer gonește dorul iubirei din inimile de 18 ani. Tineretul universitar se îndeletnicește prin congrese, cu greoale dizertațiuni sociologice, certate adesea cu sintaxa, dar presărate mai tot-d'a-una cu locuțiuni pedante, ce dezvelesc o erudițiune fără rost. Adevărurile cele mai mărunte nu se pot exprima fără a pomeni de *teoria evoluțiunei*, fără intervenția neașteptată a *omului-celulă* și fără o mică raită prin *lumea super organică*.

Pe vreme ce proza, nestînjenită ca poezia de condițiunile poeticei sale, se dedă la descrieri realiste, poezia, care trăește din sentiment, devine pesimistă.

Eminescu, revoltat în contra amăgitoarelor forme ale civilizațiunei noastre calpe și streine, descărcîndu-și mînia asupra celor ce au pustiit inimile noastre de credință și sufletul poporului de pornirile lui generoase, bea pînă la drojdie amarul filozofiei germane și caută odihna în disprețul vieței.

Imnul lui de durere ni-l cîntă într'o melodie atît de răpitoare, în cît o generație întreagă n'a mai vrut să asculte alt cîntec de cît acesta.

După dînsul, niște urmași lipsiți de înaltele cugetări ce frămîntau mintea lui, feriți de chinurile filozofiei ce împresurau cugetul poetului, ne avînd ca dînsul nici scuza «transcendentelor tristețe, apanagiul geniului», cum zice filosoful antic, vălcăresc pe aceeași melodie egoistele lor mizerii. Eminescu dăduse glas suferințelor morale ale neamului întreg. Ei își jelesc necazurile individuale și se bocesc de nepăsarea lumei, în loc d'a învinui propria lor mediocritate.

Aceste vestale fără coroană de lămîiță și-au luat sarcina de a stinge în noi focul sacru.

Pesismul e întreținut de aceste:

Chipuri palide de tineri osteniți pe
[nemuncite,
Triști poeți ce plîng și cîntă sufe-
[rințî închipuite.

Sinceră compătimire pentru durerile lor și, une-ori, laudă pentru trudnicele lor silințe de înavuțire a limbei, iată ce, pe dreptate, li se cuvine.

N. Filipescu

(Sfîrșitul pe mîine).

Litere, Artă, Stiință

CLIPE. — **Ana Conta-Kernbach**

O lume întreagă de simțire, volumașul acesta drăguț, pe a cărui copertă nu stă de cît cele patru cuvinte puse de asupra acestor rînduri. E simțirea subtilă și superficială, ușoară și tînjitoare, cum numai femeile pot să o aibă. Și de ce tristă reputație se bucură la noi femeile-artiste, femeile cari au încercat să facă literatură! Adevărate *bas-bleu*, pînă acuma; multe au ridicat colosuri de maculatură, fără să-și atragă din partea lumei cititoare, măcar un grăunte de sinceră admirație, cel puțin pentru munca depusă.

În *Clipe*, d na Ana Conta Kernbach, se arată în toată plinătatea sufletului său, cu toate însușirile și defectele femeei. O adevărată femee, care nu pune în versurile sale nici «aspirații sociale», nici nu formulează revendicări, ci exprimă numai poezia unui suflet sbuciumat de furtuna gîndurilor triste.

De la «Mama», peste care dai deschizînd volumul, și pînă la:

«Fericirea? Licărirea pe-un abis de în-
[tuneric»

cu care, se sfîrșește volumul, toate cele nouă zeci și nouă de pagini nu sunt de cît o dolnire dulce, un cîntec în surdină, tremurat de inima cea mai simțitoare, de inima unei femei.

«Rezimată stau de-o cruce,
Gîndul dus și ochiul stins...
Inima mea e mormîntul
Unde nimene n'a plîns.»

zice d-na Ana Conta-Kernbach, în una din cele mai reușite bucați din volum.

— Și, ce ușor era,—nu-i așa?—să fac o dare de seamă în care să stăruesc cu deosebire asupra imperfecțiilor de versificație, asupra lipsei de fond și de concentrare în bucățile acestui volum? și pe urmă cîte-va rînduri răutăcioase, o glumă usturătoare la adresa autoarei și a femeei, literat în general... Este atît de ușor și se face atît de des, căci se simte și trebuința. Cu toate acestea, lucrul nu se potrivește și aci, cînd cauți să-ți dai seama puțin și de psihologia autorului, de sensibilitatea delicată și profundă care se ascunde sub forma imperfectă a versurilor unei începătoare.

Aceasta ar fi însă și crud și ne potrivit cu starea literaturii noastre, în care încă absolutul nu este ajuns, de nimeni pînă acum.

Se înțelege, versurile d-nei Ana Conta-Kernbach, sunt superioare acelora ale d nei Matilda Cugler Poni, și multe dintre ale Veronicăi Micle, căci sunt și mai corecte ca limbă și mai fine ca simțire.

Și, în gloata versificatorilor din zilele noastre, cea care a scris:

Și tu care creiata-i puteri ce ne 'nspăimîntă,
Eternitatea oarbă și negrul infinit,
Făptuitor de-a pururi al vremilor de-a pururi
Într'un mormînt și-un leagăn ești totuși țărmurit,

de sigur că nu trebue trecut atît de repede cu vederea.

Este un început frumos, — foarte frumos, cînd vine de la o femee romînă.

Zara

INFORMAȚII

Agitația din Crețești

Încă de astă-vară, o delegațiune a țăranilor din Crețești s'a prezintat la ministerul de interne, cerînd o nouă înproprietărire.

Delegațiunea a fost primită și de președintele consiliului, d. D. Sturdza, căruia i-a înmînat o petițiune, în acest senz.

Țăranii spun că ogoarele ce au primit, la înproprietărire, s'au îmbucătățit cu prilejul căsătoriei copiilor lor, în cît astă-zi familii întregi au ajuns să trăiască dintr'un pogon de pămînt. Din această cauză, ei duc o viață mizerabilă. O nouă înproprietărire i-ar scăpa, în parte, de nevoi.

***

Demersul sătenilor n'a obținut nici un rezultat. D. Ferechide i-a făcut să aștepte cîte-va ceasuri în curtea ministerului, iar d. Sturdza nu le-a dat nici un răspuns.

Auzind mai pe urmă, că moșia a fost scoasă la licitație, țăranii s'au hotărît să protesteze, și pentru aceasta, s'au prezintat la licitația de la 28 August.

In dimineața zilei, o numeroasă delegație a umplut curtea ministerului domeniilor.

In loc ca să asculte plîngerile lor, d. Stolojan a cerut ajutorul poliției.

Prezența țăranilor în curtea ministerului dedea fiori lui cc. Năstasă și numai sosirea unui inspector de poliție, cu cîți-va sergenți de oraș, l'a mai liniștit ceva.

Cu mare greutate țăranii au putut fi scoși din curtea ministerului.

***

In cele din urmă, d. Stolojan se hotărăște să satisfacă cererea țăranilor și pentru aceasta trimite în localitate o comisiune, care să procedă la parcelarea loturilor.

Intreaga moșie a fost parcelată în 110 loturi, cari—natural—urmează să fie împărțite la 110 săteni.

Această parcelare a nemulțumit însă pe restul sătenilor, cari reclamă și ei pămînt. Pe de altă parte, noii înproprietăriți cer să fie puși imediat în posesiune, pentru a putea face semănăturile de toamnă.

De aici nemulțumiri generale.

Eri, prefectul de județ a fost în localitate, însoțit de un detașament de geandarmi rurali.

D. Giani, în loc să caute a liniști pe țărani cu statul, a dat ordine soldaților să'i împrăștie cu forța.

Se produce o învălmășeală. Geandarmii izbesc cu paturile carabinelor. Mai mulți țărani, printre cari un consilier comunal, sunt răniți.

***

Purtarea administrației a produs o vie fierbere printre sătenî, cari sunt decișî să vină din nou în Capitală, pentru a cere să li se facă dreptate.

Faptul este caracteristic: el arată dragostea de care sunt animați guvernanții actuali pentru *talpa țărei*, pe care o plîngeau, cu lacrămi de crocodil, în vreme de opoziție.

Suntem în măsură a afirma că AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria vor pleca în streinătate, la finele săptămînei acesteia.

E probabil că AA. LL. vor petrece iarna în sudul Franciei.

D. Mircea Petrescu, demisionatul primar al Tulcei, este hotărît să facă o crîncenă opoziție, în localitate, prefectului județului.

In acest scop, fostul decemvir este decis să-și pună candidatura la viitoarele alegeri pentru consiliul comunal.

Ziarul oficios al partidului liberal, Voința, n'a publicat moțiunea ce s'a citit eri în întrunirea Ligei — de sigur din lipsă de spațiu.

Regimentele de artilerie, cari au făcut exercițiile de tir la Fierbinți, s'au întors ei după amiazi în Capitală.

D. S. Pauker, tipograful ziarului nostru, aflător acum la Viena, ne roagă să publicăm următoarea scrisoare. La aceasta, din parte-ne, ținem să adăogăm că n'avem în redacția *Epocii*, nici un singur Evreu:

Domnule redactor,

Plecat de zece zile din țară, îmi cade în mînă aci, la Viena, ziarul *Constituționalul*, unde se afirmă că eu aș fi reprezintat ziarul *Epoca* la Pesta, pe timpul cît a stat acolo M. S. Regele. Nu știu dacă ați găsit de cuviință să relevați această știre, fiind dat că eu n'am fost nici odată și nici nu sunt redactor sau colaborator la *Epoca*, prin urmare n'am putut avea și nu am nici o calitate de a o reprezinta.

Eu rog însă să relevați acest lucru că, atunci cînd am făcut gazetărie—vr'o zece ani în șir—am fost tot-d'a-una de o corectitudine care mi-a atras laude, *cum pot să dovedesc*, de la *fruntași* politici; pe cînd individul autor al notiței răutăcioase din «Constituționalul» (un oare-care Dichter, mi se pare) și-a atras pușcăria pentru fapte incorecte comise în exercițiul profesiunei de ziarist.

Dacă individul în chestie poftește și alte explicațiuni de la mine, sunt gata să i le dau.

Cu stimă
S. Pauker.

Voința Națională, anunță cu mari regrete și cu oare-care surprindere demisiunea din armată a d-lui general Candiano-Popescu.

Pentru eri, era fixată înaintea secțiunei a treia a Curței de Apel, judecata apelului făcut de Niță Florescu, complice în furtul de la ministerul de finanțe și condamnat de tribunal la 6 luni închisoare.

După cererea d-lui procuror general judecata apelului s'a amînat pentru ziua de 31 Octombre, pentru cînd s'a cerut citarea lui Petrescu, autorul furtului, și a casierului central, d. Moteanu.

Notăm că aseară, Luni, nu a apărut în *Voința Națională* răspunsul promis de d. Mateiu Corbescu.

N'o fi găsit încă d. Corbescu documentele?

In zilele de 27 și 28 Septembre, divizia a 3-a de infanterie va executa manevre, sub comanda d-lui general Candiano-Popescu, între valea Argeșului și riul Doamnei.

Vor lua parte la manevre regimentele de infanterie 3, 4, 22, 28 și 30; regimentul 4 de cavalerie și 6 de artilerie; două baterii de munte din regimentul 2 de artilerie și o companie din regimentul 1 de geniu.

Iată tema manevrelor:

«O armată inimică intră în țară pe la Nord, avînd ca obiectiv Bucureștii; ea urmează văile riurilor Argeșului și Tîrgului. Pînă ce armata amică va fi gata, divizia: 3-a are ordin a se opune și întîrzia mersul inimicului; ea apără amîndouă aceste văi, la Nord de îmbinarea lor; dar, fiind inferioară în număr, este respinsă în ziua de 27 Septembrie către Pitești. In ziua de 28, va avea loc lupta pe pozițiune organizată defensiv la confluența ambelor văi a Argeșului și rîul Doamnei, pînă la sosirea celor-l'alte trupe».

Procesul cămătarilor

Eri s'a înfățișat înaintea tribunalului Ilfov, secția III-a, procesul cămătarilor din Capitală.

La apelul nominal, au răspuns toți prevenții, afară de Zentler.

Martorii și partea civilă, au lipsit cu toții. Față cu unul dintre aceștia, cu d. C. Cotadi, procedura nu era îndeplinită.

Apărarea era reprezentată prin d-nii avocați: C. Disescu și Stavri Predescu pentru Mărculescu; Popovici pentru N. Ciurcu; Antimescu pentru R. Marcu; Pantazi pentru Goldenberg; Poenaru-Bordea pentru Mendel și Cernea pentru I. Avramescu.

D. avocat Disescu, în numele clientului său, cere disjungerea procesului, pe motiv că această afacere nu se poate judeca în bloc, de oare-ce nu există conexitate de delicte nici legătură între prevenții în comiterea delictelor cari li se impută.

Chiar dacă procedura nu este îndeplinită, față de unul din prevenți, spune distinsul avocat, pentru aceasta tribunalul nu trebue să amîne judecarea afacerei lui Mărculescu, care este cu totul deosebită de a celor-l'alți prevenți și a cărei procedură este îndeplinită.

Peaceleași motive, toți cei-l'alți apărători, cer disjungerea procesului clientului lor și a celor-l'alți și cer judecarea fondului.

Ministerul public, reprezintat prin d. procuror Hamangiu, se opune la disjungere, de oare-ce instrucțiunea afacerei este făcută în bloc și o singură ordonanță a fost dată de judele instructor în contra tutulor prevenților. D. procuror cere amînarea judecății afacerei, pe motiv că procedura nu este îndeplinită față de unul din prevenți și față de o parte civilă.

D. avocat Cernea, din partea lui Avramescu, se opune de asemenea la dispungere spunînd că tribunalul nu poate să statueze, nu poate să judece acest incident, de oare-ce procedura nu este îndeplinită. D sa cere amînarea.

Tribunalul, pe baza motivelor civocate de reprezuitatul ministerului public, amînă judecarea procesului pentru ziua de 19 Noembre.

ECOURI

— A apărut *Ferma Romînă*, jurnal ilustrat de sericicultură.

Directorul acestei reviste speciale este d. I. E. Muntenescu.

ȘTIRI MARUNTE

* D. Al. Densușianu, fost suplinitor al catedrei de geografie de la școala superioară de comerț din Iași, a fost numit suplinitor al catedrei de limba latină—cursul inferior—de la liceul din Galați.

* *Banca Generală* a început deja să angajeze personalul necesar pentru începerea activității sale.

Ca sub-director a fost angajat d. A. Peride, directorul sucursalei *Băncei Naționale* din Brăila.

Noul minister spaniol

Madrid, 22 Septembrie. — *Ministerul este astfel constituit: d-nii Sagasta, președinte al consiliului; Guyon, afacerile străine, Romero Giron, justiția; generalul Correa, resboiul; contra-amiralul Bernej, marina; Lopez Prigeerier, finanțele; Capdepan, interne; contele Xiquena, lucrările publice; Morex, coloniile.*

Miniștrii vor depune jurămînt diseară.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Un paricid. — Una din cele mai îngrozitoare scene de familie s'a petrecut aseară în Calea Moșilor No. 254.

Individul Stefan Tănăsescu, luîndu-se la ceartă cu tatăl său, care refuzase să-i dea parale, într'un moment de furie sălbatică, scoate un cuțit enorm din buzunarul hainei și se repede asupra părintelui, voind să-l ucidă.

Din fericire, bătrînul a evitat puternica lovitură pe care i-o îndreptase fiul său, dîndu-se într'o parte, iar fiul asasin, nemai putînd să se oprească din avîntul pe care și-l luase, în lovitura pe care cu mare sete voise să o dea tatălui său, a alunecat pe scînduri și căzînd s'a rănit grav, cu propria sa armă, în pulpa piciorului sting.

Rana paricidului fiind destul de serioasă, Stefan Tănăsescu a fost transportat în căutarea spitalului Colentina, unde este pus sub privegherea poliției.

Viol.—Agenții poliției au arestat eri seară pe individul Marcu Hornștein, care a ademenit pe o copilă de 13 ani, Ernestina Rubinștein, lucrătoare a atelierului de legătorie Adolf, din str. Vitan 9, a tîrît'o cu s la pînă la el acasă și a violat'o.

Incendiu.—Un început de incendiu s'a declarat eri după amiazi la casele din strada 13 Septembrie 151.

Grație ajutoarelor date la timp de vecini, focul a putut fi localizat mai înainte de sosirea pompierilor.

Pagubele sunt neînsemnate.

DIN ȚARA

Un furt de 2000 lei.— In urma inspecțiunei făcută de controlorul telegrafo-poștal la oficiul din Negoești, s'a constatat lipsă în casa poștei, de 2000 lei, sumă care din cercetările făcute se constată a fi delapidată de dirigintele oficiului, care a și fost telegrafic destituit.

Parchetul fiind avizat de acest fapt, procurorul de Vaslui s'a transportat la localitate și a dispus imediata arestare a delapidatorului.

Incendiu.—Duminică pe la orele 3 jum. un incendiu s'a declarat la casele cu No. 43 din str. Ghica-Vodă din Iași, a lui Haim Herș Horovitz, consumînd toată clădirea.

Imobilul era asigurat la societatea Dacia pentru suma de 18.800 lei și ipotecat la creditul urban de Iași pentru suma de 20,000.

DIN STREINATATE

Balonul lui Andrée. — D. Gaston Calmette, redactor la *Figaro*, a primit zilele trecute, următoarea scrisoare de la Machuron, cel mai devotat colaborutor al lui Andrée, în expediționea sa la polul Nord:

Luizi (Nièvre) 28 Septembre 1897.

Stimate domn,

«Mă întrebi ce cred despre expediționea amicului meu Andrée, de la care nu mai avem de loc știri și dacă nu cred că curagioasa lui expedițione nu pare a fi compromisă.

Nu trebue să desperăm după acum de soarta lui Andrée, care, de altminteri, ne-a spus la plecare, să nu ne îngrijim dacă nu vom avea nici o știre de la el, timp de un an de zile. El prevedea că va descinde pe pămîntul Siberian din Asia sau la Alaska, unde va ajunge foarte tîrziu pentru ca să mai poată comunica ceva și unde va fi obligat să ierneze la Laponi sau la Eschimoși.

In cel mai rău caz, admițînd că Andrée să fie silit, din vre-o cauză neprevăzută, să descindă pe banchize, el va opera întoarcerea în aceleași condițiuni pe cari le a întrebuințat doctorul Nansen.

Acesta, după ce și-a abandonat vaporul său «Fram», a rămas pe banchiză mai mult de 15 luni, avînd proviziuni numai pentru trei luni; armele lor și diferitele cele-l'alte instrumente îi vor ajuta la întreținere.

De sigur o asemenea întreprindere, prezintă pericole enorme și dificultăți colosale; pentru a le înfringe, trebuiesc oameni cu un curagiu și de o energie extraordinară. Andrée și tovarășii lui, posed aceste calități.

De aceea avem noi mare credință în reușita întreprinderii lor și sperăm că cel mult anul viitor, vom primi știri de la dînșii».

Buletin agricol

(după diferite rapoarte săptămînale)

Expediționile însemnate din Rusia și din America, cu deosebire, au influențat mult asupra tîrgurilor de grîne. De o cam dată cererile din

Institutul SCHEVITZ THIERINN

Fondat la anul 1847

BUCUREȘTI.—Strada Scaunele, 51.

Invățămînt primar și secundar.

Local foarte sănătos, în centrul capitalei clădit anume pentru școală, astfel că presintă toate condițiunile cerute de igienă. Dormitoare, sofragerie și clase spațioase și bine aerisite. Sală mare de gimnastică ca toatea aparatele trebuincioase. Curte spațioasă și bine întreținută. Calorifer răspîndind prin toată casa o căldură egală și temperată. Sala de băi cu un mare basin de 20 metri pătrați, cu dușî și aparate de încălzit, cum nu există în nici o altă școală din țară. (Estras din raportul d-lui Medic inspector al școalelor).

Sludiile după programul Statului.

Examenele conform regulamentului Ministerial.

Invățămîntul limbelor francesă și germană.

Musica vocală și instrumentală.

Personal didactic ales.

Ingrijire părintească.

Gimnasiul se deschide la 1 Septembre, iar cursurile vor începe regulat la 9 Septembre.

AVIS

GRÂU de SAMÎNȚA de prima calitate

se găsește de cumpărat la d-nul

SOLOMON BLANK

15. — Strada Stavropoleos. — 15.

Pentru d-nii AGRICULTORI!

SALAMURA lui NUMA DUPUY

remediu sigur

în contra Tăcinnelui (Mălurei)

Se întrebuințează în țara noastră de peste 20 *(două-zeci)* de ani!

SARAMURA lui Numa Dupuy nu are nevoe de recomandație; o recomandă de ajuns strălucitul succes obținut atît în țară cît și în străinătate. Dar nu putem stărui destul asupra confuziei ce a produs în unele părți diferiți imitatori, cari se servesc de denumirea de saramură, pentru a desface marfa lor fără valoare.

Nu există decît o singură saramură veritabilă aceea a lui Numa Dupuy, unicul antidot în adevăr infailibil în contra tăciunelui. Toate cele-lalte salamure aruncate de eri alaltăeri pe piață, sunt imitate, neputincioase.

Saramura originală a lui Numa Dupuy se găsește de vînzare în toate orașele, dar D-nii Agricultori să bine-voiască *a cere anume preparatul lui Numa Dupuy.*

Sute de certificate din toate unghiurile țărei atestă calitățile eminente ale **saramurei** lui Numa Dupuy. Representantul general

S. Benveniști

Craiova

Dr. S. ERLICH

Specialist în boale interne

22, Strada Gabroveni, 22

Consultațiuni de la 2—4 p. m.

Doctor STEINHART

Medic de copii

35, Strada Carol, 35

— vis-à-vis de vechea locuință —

Ne fumez que le

PANAMA

Le meilleur de tous.

Dépôt G-l, Creangă & Comp.—Bukarest.

8, — STRADA SĂRINDAR,—8

Prelungirea stradei Nouă

BUCUREȘTI

IN FABRICA LUI

PAUL MILKER

Se găsește în tot timpul un

Mare asortiment

DE

Articole de Voiagiu

Pielărie fină

Porte-monaie, Porte-visit. etc.

SACI CU NECESAIRE DE TOILETA

de la 40 până la 350 lei

Avis important

De oare-ce nici anul acesta nu se vor face divisionare la liceele Statului (din București) și de oare-ce elevii eșiți din clasele primare din acest an nu pot începea în cl. I de la sus numitele licee, de aceea noi am luat hotărîrea de a prepara serios, în casă, elevii externi de la cl. I—IV gim. cu prețuri lunare și convenabile, lucru foarte avantagios pentru părinții, cari din cauză de mijloace nu ar putea plasa pe copii lor în pensioane particulare.

NB. Asigurăm pe onor. părinți, că vom pune toată silința, ca să dăm copiilor lor instrucția necesară și cerută de regulamentul școlar, așa ca să-i putem presenta pentru examen la școalele Statului.

Profesori asociați și licențiați în litere și matematici.

Str. Popa Soare, No. 43.

D-l A. Goldenberg

Chirurg-dentist, cls. I

de la scoala de chirurgie dentară din Paris

23, Strada Doamnei, 23

Curăță dinții de piatră întărindu-i și aducîndu-i pentru tot-d'a una la coloarea lor naturală.

Scoate dinții stricați fără nici o durere, astfel că bolnavul rămîne surprins cînd își vede măseaua scoasă.

Plombează dinții cei mai stricați cu plombe cari țin chiar 10—20 ani.

Face denturi în aur și cauciuc cu cari pacienții pot vorbi și minca chiar din prima zi.

Liniștește cele mai oribile dureri de dinți, fără a'i scoate.

Vindecă mirosul din gură.

Consultații de la 8—11 a. m. și 2—5 p. m.

Doctorul AL. COSTINIU

Medic de Spital

Boale de copii. — Boale de Git, Nas și Ureche

Consultații, 5—7. Str. Fintinei, 48.

CUMPAR

CUMPAR **CUMPAR**

tot felul de obiecte uzate de aur, argint și pietre fine, de briliante, diamante, perle, rubine, safire, smaralde, etc. Asemenea monezi vechi, decorațiuni comemorative de aur, argint și aramă, pietre sculptate, obiecte de artă, plătind prețuri mai bune de cît oriunde.

La cerere mă voiu prezenta la domiciliul d-lor cumpărători și vînzători.

Bijouterie, Horologerie & Argintărie

LEON WEISSBLUTH

40, Calea Victoriei, București

Pentru logodne și nunți

Recomand onor. Public și clienteli mele că Magasinul meu în tot-de-auna bine asortat cu tot felul de obiecte frumoase, lucrate în aur și argint, cu pietre fine, precum: briliante, diamante, rubine, safire, perle, Turcuoase.

Bogat asortiment în diferite argintării (Riolz) precum: SERVICII DE MASA COMPLECTE, FRUCTIERE, SFESNICE, SERVICIU DE CEAI, DE CAFEA etc.

Bogat asortiment cu lanțuri (numite Panter) de aur, argint, fasoanele cele mai nouî.

Mare depou de ceasornice de aur, argint și metal din cele mai bune fabric din Elveția, garantînd pentru exactitatea lor.

Atelier special pentru comenzi și reparaturi de bijuterie și ceasornicărie cu prețurile cele mai reduse.

Primește în schimb orî-ce obiecte uzate

Dr. Georges Diamandy

(din Brăila)

Primește Consultațiuni

Viena X. Hebragasse, 12.

dela 1 Noembrie viitor, *I. Kärntnerstrasse*.

www.dacoromanica.ro

Europa nu depășesc trebuințele zilnice îndestulate prin ofertele producțiunilor indigene și prin primiriile însemnate din țările expertatoare.

De la 1 August, *America* a expediat pentru Europa 13.600.000 hectol., adică cu 5.300.000 hectol., mai mult de cît în perioada corespunzătoare a anului trecut; exportul Rusiei de asemenea în aceeași perioadă a crescut de la 6.300 000 hectol. în 1896 la 7.300.000 hectol. în 1897.

Exportațiunile din Romînia, Bulgaria și Turcia sunt socotite la 600,000 hectol. față cu 3.500.000 hectol. din anul trecut.

Anglia s'a arătat foarte rezervată în cereri, deși depositul său vizibil nu este astă-zi de cît de 2 850.000 hectol. contra a 4 800.000 hectol. în 1896; perspectivele unei recolte abondente în Indii, în Australia și în special Argentina explică în parte această rezervă.

In America termenele depărtate sunt mai negligeate de cît cele apropiate, ceea ce ar face a însemna că deficitul prevăzut în recolta Europei, nu este atît de mare cît s'a crezut, și că chiar cu o producțiune mai slabă n Argentina, Indii și Australia, lipsa de grîu nu se va simți pînă la viitoarea recoltă, mai ales că este bine cunoscut, că consumațiunea se reduce cînd prețurile se urcă peste măsură.

***

După ultimele știri ce primim telegrafic din streinătate, starea tîrgurilor a fost următoare pe ziua de ieri:

New York	Grîu prompt 4/8 urcare.	
»	» termen 1 cent. »	
	Porumb 2,8 »	
Londra	Slab	
Anvers	Liniștit	
Paris	Grîu prompt 25 centime urcare	
	» termen 10 » »	
Budapesta	» de toamnă fl. 11.63	

		Redes.		*Inchid.*
Viena	Grîu de primă-vară	fl. 11.57	fl.	11 60
»	» toamnă	fl. 11.80	»	11.82
	Ovăz de primă-vară	» 6 57	»	6 58
	Secară » » »	» 8.74	»	8.76
	» » toamnă	» 8.80	»	8 83
	Porumb Mai-Junie	» 5.38	»	5.40
	» Sept.-Octomb.	» 4.89	»	4.90

Tendința fără activitate.

Piața *Brăilei* a fost calmă și oare cum inactivă Operațiunile pentru export sunt restrînse.

Grînele noastre sunt prea inferioare pentru a putea fi întrebuințate spre amestecare cu cele din Europa, cari sunt și ele în general de o calitate slabă. Morile streine dau natural preferință grînelor Americane ale cărora superioritate în anul de față nu este de contestat.

Ungaria a încetat aproape cu totul de a face apel la noi, îndreptîndu-se spre Rusia unde calitățile par a fi mai bune

Dacă America nu reduce expedițiunile, și dacă nu reușește a ridica prețurile, nu putem prevede o mai mare activitate în porturile noastre de cît numai reducînd încă prețurile noastre.

Prețurile au scăzut cu aproape 2 și jum. de hectol. în curs de 4-5 săptămîni, și prețurile noastre sunt încă considerate ca prea scumpe proporțional cu calitățile ce avem de oferit.

In lipsă de operațiuni urmate, se cotează mai mult nominal:

Grîu lb. 57/58 cu 2% corpuri streine lei 12½ și 13.00 șlep; lb. 54/56 cu 2—4% c. s. lei 10½ și 11¼ șlep; lb. 50,52 cu 4—6% c. s. lei 8¾ și 9½ șlep.

Vagoane de pe linie f. 1200—1400 după calitate.

Secară inactivă calmă: Lb. 48/50 lei 5.60 și 6.00 ex. șlep; lb. 52/54 lei 6.50 și 7.00 ex. șlep; % k. din vagon (lb. 48/50) lei 7.75 și 8.25.

Orz negligeat de la 3.80 și 6.50 hectol, ex. ș.

Ovăz % de k. din vag. lei 8.00 și 10 00.

Fasole » » » com. » 13 00 și 13 50

» » » » bună » 14½ și 15½.

Rapiță, fără cerere, cu tendința slabă: Libre 46/48 inferioară cu miros lei 11.00 și 11¼ ex. șlep; lb 50/53 bună, miros, lei 12.00 și 15¼ ex. șlep.

Meĭ slab Lb. 58/60 lei 5.40 și 5.70 șlep.

Porumb, negligat. Producțiunea din America promite a fi satisfăcătoare.

Comun Lb. 62/63 lei 6.10 și 6.20 ex. șlep; lb. 60/61 lei 5.80 și 5.95 ex. șlep.

Colorat 62/63 lei 6.40 ex. șlep.

Roșu 62/63 lei 7 25 și 7.75 ex. șlep.

Cinquantin vechiu k. 9.00—9.14; nou k. 8½ și 8¾.

Știri economice

Iată lista obligațiunilor eșite la sorți, în tragerea de la 19 Septembrie, la *Societatea de construcții*:

Bucăți de cîte 500 lei

5, 25, 40, 46, 53, 54, 68, 82, 87, 90, 101, 104, 107, 116, 124, 136, 139, 145, 146, 148, 149, 150, 158, 159, 164, 167, 169, 170, 178, 184, 185, 187, 190, 191, 192, 193, 201, 202, 210, 211, 219, 222, 236, 242, 243, 247, 259, 260, 271, 273, 289, 295, 296, 298, 304, 306, 314, 319, 329, 330, 331, 337, 339, 342, 346, 351, 356, 382, 384, 391, 392, 394, 395, 398, 399, 409, 410, 418, 432, 433, 443, 444, 453, 455, 457, 465, 476, 491, 492, 506, 510, 512, 517, 518, 545, 560, 581, 586, 598, 599, 607, 610, 621, 622, 626, 632, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 669, 670, 688, 699, 705, 720, 722, 727, 743, 745, 747, 749, 761, 766, 771, 776, 777, 778, 783, 796, 799, 807, 822, 839, 847, 850, 867, 871, 879, 887, 925, 930, 942, 945, 947, 952, 957, 964, 970, 971, 977, 979, 982, 985, 986, 993, 996, 1000, 1011, 1015, 1016, 1020, 1031, 1035, 1036.

Cîștiguri de cîte 5.000 lei

1041, 1048, 1049, 1053, 1061, 1063, 1065, 1086, 1088, 1094, 1095, 1109, 1110, 1115, 1125. 1127.

Depeșile de eri

(Serviciul «Agenției Romîne»)

Canea, 22 Septembrie. — *Mai mulți insurgenți au furat turme din interiorul cordonului militar.*

La Sitia, locotenentul de corabie Chevalier a trebuit să dea ajutor unui caic musulman atacat de insurgenți.

Atena, 22 Septembrie.— **Toată ziua s'a petrecut în mijlocul unei supra-excitații vii; cîte-va clase de rezerviști au fost liberate.**

Șefii cretani pleacă în Creta; printre ei se află Sphakianki, care va fi ales din nou președinte al adunării cretane. Acesta va adresa amiralilor o petițiune declarînd că cretanii *primesc autonomia și sub condițiunile puse de Europa*, mai cu deosebire îndepărtarea trupelor turcești și numirea unui guvernator european. *Cretanii ar fi dispuși în acelaș timp să facă propuneri pentru numirea d-lui Numa Droz, al cărui nume a devenit foarte popular în toată insula.*

Paris 22 Septembrie. — Se desminte în mod oficial știrea privitoare la un complot pentru evadarea lui Dreyfus.

Budapesta, 22 Septembrie.—Intr'o ședință solemnă, Camera deputaților a votat în unanimitate o adresă de omagiu, cu ocazia actului de mare dărnicie al Majestății Sale, pentru ridicare de monumente la Budapesta.

Ședința a fost ridicată în mijlocul unor ovațiuni entusiaste la adresa Împăratului.

Londra, 22 Septembrie.—Se anunță din Constantinopol ziarului Standard că Poarta a adresat o notă nouă puterilor, în care repetă protestările sale în privința Cretei.

Constantinopol, 22 Septembrie.— Sir Edgard Vincent pleacă mîine la Atena.

Berlin, 22 Septembrie.—D-nul de Bulow a sosit venind din Aosta; un accident s'a întîmplat trenului în care se afla, lîngă acest oraș. Locomotiva a deraiat și a căzut într'o văgăună, cu tenderul și vagonul de bagaje; din fericire lanțul ce leagă vagoanele de călători cu vagonul de bagaje s'a rupt, împiedicînd astfel o mai mare nenorocire. Șeful trenului și fochistul au fost omorîți. Zece persoane sunt rănite, printre cari un conductor și trei călători sunt răniți grav.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Furtul din Tulcea

Căpitanul Rovinaru.— Fuga. — Prinderea sa în Galați

De la corespondentul nostru din Galați, primim noui amănunte, asupra prinderei căpitanului Rovinaru, care a ¡delapidat suma de 20 000 lei de la regimentul din Tulcea.

Sîmbătă seara, aproape de ora cînd trebuia să sosească vaporul german «Adler» de la Tulcea, o mare desfășurare se vedea din partea autorităților civile și militare. Acest fapt atrăsese un mare număr de curioși.

Se aștepta lumea la ceva extra-ordinar, dar nimeni nu-și putea da seama de ceeace s'a petrecut sau se va petrece.

Pe pontonul debarcaderului s'a înșirat un număr mare de soldați, printre cari figurau mai mulți polițiști cari stau cu privirile ațintite la vaporul «Alder», care se apropia.

Odată vaporul tras la mal, nu s'a permis nici-unui călător să debarce, pînă la sosirea primului procuror.

***

Toți pasagerii au fost rugați de a sta la locul lor în vapor, spre a li se face percheziționare. Călătorii s'au supus, și după ce d. procuror a întrebat persoanele mai de seamă, dacă nu cum-va li s'au dat ceva în păstrare de către d. căpitan Rovinaru, s'a permis debarcarea. Celor-l'alți pasageri li s'au făcut o minuțioasă perchiziționare, și după ce s'a constatat că nu au nimic asupra lor, li s'a lăsat eșirea liberă.

***

Din toți călătorii s'a arestat căpitanul de intendență Rovinaru, despre care, *divizia de Tulcea făcuse cunoscut autorităților din Galați că a dispărut luînd cu sine din casa armatei suma de 20 mii lei.*

Comandantul pieței, care se afla la debarcader, a luat în cercetare pe căpitanul Rovinaru care, după cîte-va minute de ezitare, a mărturisit vina sa, zicînd că nu știe ce a făcut cu banii.

La perchiziționarea ce i s'a făcut căpitanului, s'au găsit vr'o 2.000 lei și *o scrisoare din partea unui evreu, fost sergent în armată, care spunea căpitanului Rovinaru locul unde se află majorul Poienaru și că-i pregătise un costum de haine civile.*

Această scrisoare compromițătoare a pus în evidență scopul ce urmărea căpitanul Rovinaru.

Cînd i s'a luat scrisoarea din buzunar, *căpitanului i s'a făcut rău și procurorul a recurs la ajutorul medicului, care a sosit la moment, dînd îngrijirea necesară suferindului.*

D-l procuror, luînd în cercetare personalul din vapor, un chelner a declarat că căpitanul Rovinaru i-a încredințat un pachet cu niște lucruri.

Deschizîndu-se pachetul, s'a găsit în el niște acte și registru.

Terminîndu-se prima anchetă, s'a dispus arestarea căpitanului, care regretă fapta sa.

***

Amănuntele ce ne trimite corespondentul nostru, complectate cu relațiile confraților de la ziarul *Galații*, ne permit a stabili învinovățirile ce se aduc căpitanului Rovinaru.

I se impută mai multe falșificări de mandate, cu cari a ridicat din casa regimentului totalul de lei 26,900.

In sînul consiliului comunal al Capitalei a izbucnit o ceartă din cauză că mai mulți consilieri bănuesc pe Melisiano că ar fi făcut un ghește cu Casa Helios, *în cestiunea iluminării cu electricitate a părților excentrice ale Capitalei.*

Cearta a devenit atît de acută, încît însuși d. Sturdza a fost Sîmbătă după amiazi la orele 1 și jumătate la primăria Capitalei, unde se aflau întruniți mai mulți consilieri comunali, încercînd a împăca spiritele.

Demersul d-lui Sturdza a fost însă zadarnic, căci unii consilieri comunali sunt atît de revoltați în contra ghețefturilor lui Melisiano, încît sunt hotărîți a aduce chestiunea înaintea consiliului comunal și a desvălui toate incorectitudinile de la primărie.

M. S. Regele a primit, din partea A. S. R. Mareluĭ Duce de Oldenburg, o scrisoare, prin care 'I notifică că A. S. R. Marea Ducesă Hereditară Elisabeta-Alexandrina-Matilda-Augustina de Oldenburg a dat nascere unui Principe.

Sunt cîte-va zile, de cînd în Cahul, Basarabia, aŭ fost prinși doui dezertori romîni din regimentul 11 Siret. Amîndoui aŭ fost trimiși sub escortă la depozitul rus din Ismail.

In legătură cu aceasta, ni se mai afirmă că, în Basarabia, sunt deja peste 200 de dezertori din armata noastră, stabiliți în comunele romînești de pe malul Prutului. Majoritatea lor sunt din regimentul 11 Siret și din corpul flotilei.

Delegația teleormănenilor a ales din sînul ei o sub-delegație care să discute asupra persoanei ce trebuie propusă ca prefect al județului Teleorman.

Se crede că sub-delegația va recomanda pe d. deputat Bildirescu.

Actualul prefect de Teleorman, d. Chintescu, va fi numit probabil la Dîmbovița.

Cu începere de la 1 Ianuarie 1898, vor începe a funcționa, în comunele rurale, comisiunile pentru impunerea contribuțiunilor.

Comisiunile vor fi compuse dintr'un delegat al fiscului și un delegat al contribuabilor.

D. doctor Manea, fost medic primar al județului Bacău, a fost numit subdirector al serviciului sanitar superior, în locul d-lui doctor Polizu, care s'a retras la pensie.

D. Ladislau Lucacl, proprietar și farmacist în Alexandria (Egipet) a dăruit Muzeului Național din București 1100 monede antice egiptiane.

Rectorul universității din Iași, d. N. Culianu, a primit o adresă din partea unui mare număr de studenți italieni, cari cer studenților ieșeni să subscrie o petiție, către Țarul Nicolae II, pentru eliberarea studenților ruși, arestați și trimiși în Siberia, cu prilejul ultimei mișcări revoluționare de la Moscova.

D. Culianu a răspuns că nu poate face o asemenea invitare studenților universității din Iași, pînă nu va cunoaște cuprinsul adresei studenților italieni către Țar.

Aseară batalionul permanent din regimentul 4 Argeș, a făcut un marș militar de noapte, pînă la fortul Stefănești.

Totalul subscripțiilor deschise în favoarea victimilor inundațiilor se ridică, după listele înaintate pînă acuma comitetului central, la suma de 300.000 lei, 20 bani.

Un accident destul de nostim s'a întîmplat zilele trecute d-lui M. Ferechide, ministru de interne și administrator al moșiei Scurta.

Ministrul de interne, ducîndu-se ca să reguleze oare-cari afaceri la reședința moșiei, administratorul Ferechide, voind să cumpere lemnărie pentru construcțiunea unei pivnițe, a întreprins o călătorie pînă într'o comună învecinată, Năeni, la via lui Tudorache Lipianu.

Intorcîndu-se la Scurta, după ce a făcut cumpărătoarea, administratorul Ferechide a fost răsturnat de trăsură într'o mocirlă din drum, de unde nu a putut fi scos de cît cu multă greutate de către locuitorii Ilie și Sterie Dumitru, plin de noroiu pînă în gît.

D. C. Gheorghiu a fost ales membru în consiliul general al județului Vaslui.

Am anunțat zilele trecute mișcarea în magistratură, proiectată pe ziua de 1 Octombrie.

Iată numirile făcute:

— D. Petre N. Părăeanu, fost judecător de instrucție, este numit prim-procuror la tribunalul Mehedinți, în locul d-lui C. Gabrilescu, demisionat.

— D. G. Săvescu, judecător de instrucție la tribunalul Romanați, se permută în aceeași calitate la tribunalul Gorj, în locul d-lui C. Grigorescu, care trece la tribunalul Romanați.

— D. G. N. Audreovici, judecător de ședință la trib. Muscel, se permută în aceeași calitate la trib. Teleorman, în locul vacant.

— D. Radu Popescu, fost judecător de tribunal, este numit judecător de ședință la trib. Muscel.

— D. C. Popescu-Ciochină, judecător-sindic la trib. Ialomița, este numit judecător de ședință la același tribunal, în locul d-lui Victor Antonescu, care trece în postul ocupat de cel dintîiu.

— D. Al. Vulescu, judecător la ocolul Patîrlagele (Buzău), și I. N. Bănescu, idem la ocolul Herța (Dorohoiu), trec unul în locul altuia.

— D. Traian Vasiliad, supleant la trib. Tulcea, se permută în aceeași calitate la trib. Suceava.

— D. Dim. Maleescu, licențiat în drept din București, este numit supleant la trib. Tulcea.

— D. C.Vlădoianu, judecător la ocolul Vulcan (Gorj). se transferă în aceeași calitate la ocolul Mangalia (Constanța).

— D.I. B. Doxescu, judecător de instrucție la trib. Constanța, este numit președinte la trib. Tulcea, în locul d-lui N. G. Tocica, decedat.

— D. N. Simionescu, judecător de ședință la trib. Constanța, este numit judecător de instrucție la același tribunal.

— D. Al. Delladecima, judecător la ocolul Constanța, este numit judecător de ședință la trib. Constanța.

— D. I. Antoniade, judecător la ocolul Balta-Albă (R.-Sărat), se permută în aceeași calitate la ocolul Constanța.

— D. I. I. Aurel, fost supleant de trib., este numit judecător la ocolul Balta-Albă (R.-Sărat).

Iată telegrama adresată președintelui ligei culturale din Capitală, cu prilejul meetingului de Duminecă 21 Septembre, de către membrii secțiunei Iași;

Felicitîndu-vă pe d-v. și pe inițiatorii meetingului de curajul cu care luptați în momentul critic, cînd chestia națională este amenințată prin trădarea unora și prin indiferența altora; vă urăm succes deplin pentru întreținerea focului sacru a sentimentului național pînă cînd va veni momentul fericit, ca cuvîntul vostru să fie decisiv în sfaturile conducătorilor țărei și cu sprijinul întregului neam și a Europei luminate să punem capăt lungului martir al fraților noștri.

Regretăm că nu putem lua parte la întrunirea voastră. Inimu noastră e cu voi și suntem gata a răspunde ori cînd la apelul vostru și cu cuvîntul și cu fapta.

Bujureanu, Bădărău, Constantiniu, Andrei D. C. Chirilă, D. Greceanu, Dobreanu, Rădulescu, Ghibănescu, Crivăț, Maximovici, Grigorovici.Miclescu, Neculaide, Prasa, Faur, I. Paul, Gheorghe Botez, Miron Pompiliu, Nicu Pastia, etc.

Dacă serviciul sanitar al comunei, se mai îngrijește de igiena și de starea sanitară a orașului și dacă voiește să evite împrăștierea boalelor molipsitoare în oraș, recomandăm d-lui medic șef al orașului, să se înarmeze cu tot curajul posibil, și să facă o vizită în biurourile agenților de siguranță și al ofițerului de serviciu, de la poliția Capitalei, și se va încredința de starea de murdărie și de duhoarea infectă care se degajează din acele adevărate focare de infecțiune.

Cu prilejul visitei M. Sale Regelui la Iași, o mare revistă militară va avea loc pe platoul de la Copou.

Vor lua parte la revistă:

2 batalioane permanente din regimentul 13, un batalion permanent din regimentul 29, batalionul 4 de vînători, 2 escadroane din regimentul 7 călărași, cîte un escadron din regimentele 2 și 5 roșiori, compania a 2-a de gendarmi pedeștri, escadronul 2 de gendarmi călări și regimentul 8 de artilerie.

Revista militară va fi comandată de d. general C. Iarca, comandantul corpului 4 de armată, azistat de generalii Salmen, comandantul brigadei de cavalerie din Iași, general Rasti, comandantul diviziei din Roman, și generalul Charles Scheleti, comandantul diviziei din Botoșani.

Instrucția superioară a femeilor

Putem da, astă-zi, cîte-va amănunte asupra modului cum d. Haret voește să rezolve chestia instrucțiunei superioare a femeilor în proiectul d-sale de reformă a învățămîntului.

Ca și d. P. Poni, actualul ministru al instrucțiunei crede că înmulțirea bacalaureatelor și a studentelor la universitățile noastre e o mare primejdie socială. Ambii reformatori socot că această afluență se datorește mai mult unui fel de modă, de cît dorinței serioase de a se instrui, și speranței tinerelor candidate, că bacalaureatul sau licența le va putea facilita drumul spre o carieră sigură.

Procedînd din acest punct de vedere d. Haretu, imitînd în aceasta pe prototipul său d. Poni, a găsit un mijloc foarte ingenios de a suprima afluența cea mare de candidate la bacalaureat.

In acest scop, d. Haretu a introdus, în proiectul d-lui Poni, următoarea modificare: *profesoarele* școalelor secundare de fete nu se vor recruta de cît dintre absolventele școalei normale superioare, iar în școala normală superioară nu vor fi admise de cît foastele eleve ale școalei normale de institutoare care la examenele de capacitate vor fi întrunit cel puțin media 8.

Grînele romîne în Belgia

Se știe că ziarul le *Patriote*, care apare în Bruxelles, a publicat un articol privitor la grînele noastre. După contratele belg, calitatea lor ar fi mizerabilă, de oare-ce mai toate cerealele—aduse «din cîmpiile Dunării—ar fi avariate».

Sezisată de această publicațiune, Camera de comerț din Brăila a adresat ministrului nostru de comerț și agricultură o adresă, prin care exprimă surprinderea ei pentru relațiunile ziarului le *Patriote*.

D. H. D. Fulga, președintele Camerei, afirmă că cercetările făcute îl permit să declare că toate mărfurile plecate din porturile Brăila și Galați erau în perfecte condițiuni.

Un singur caz numai ar putea da de bănuit. Pe la începutul lui Iulie, s'a încărcat de la casa G. Nicolopol o mică cantitate de grîu, cumpărat direct de la vagon, care—din pricina multelor ploi—era puțin cam jilav. E posibil ca acest grîu să fi ajuns la Anvers, în condițiuni potrivite. Acest caz însă nu trebue luat ca normă.

D. Fulga încheie adresa sa cerînd ministerului de agricultură o dezmințire, prin *Monitorul Oficial*, la aserțiunile neîntemeiate ale ziarului le *Patriote*.

***

Informațiunile noastre ne permit a afirma că, într'adevăr, arătările acelui ziar au avut efecte dezastruoase pentru grînele noastre: de 15 zile pe piața Anversului—cea mai importantă din Belgia — ele sunt cu desăvîrșire depreciate, preferindu-li-se grînele americane, cari se plătesc cu 2 și 3 lei mai mult suta de kilograme.

***

Dezmințirea prin *Monitorul Ofical* nu va fi suficientă,—credem noi. Intervențiunea legațiunei noastre din Bruxelles și a consulatului romîn din Anvers se impun. Ele vor trebui să dezmintă în mod oficial aserțiunile neîntemeiate ale ziarului le *Patriote*.

Grand Etablissement Hugo

Joi, 25 Septembrie 1897, prima reprezintațiune cu Teatru de Varietăți.

Programul artiștilor angajați:

Paula Brebion de la Scala din Paris, cîntăreață á diction; *Carmencitta* de la Folies Bergère din Paris, Danseuse Espagnole; *Aveline* de la Cygale din Paris, excentrique; *Baronesa D'Avizard* de la Petite Casino, Paris, gommeuse; *Delaport*, cîntăreață engleză, intrare cu automobil; *Müller*, cîntăreață excentrică de la Casino Parisien, Paris; *Martha Roger*, cîntăreață gommeuse de la Casino d'Eté, Bruxelles; *James Thomas*, equilibrist pe sîrmă.

Publicațiune

La 9 Octombrie 1897, se va VINDE la Tribunalul din Giurgiu, pentru eșirea din indiviziune, **MOȘIA COPACIU**, din comuna Copaciu plasa Călnișteа, a defunctei Alexandrina Hiottu.

Moșia este ca la vr'o 34 kilometri de București sau Giurgiu și are întindere ca la 1500 pogone din cari ca la 1300 pog. arabile, avîne moară de zidărie masivă cu locomobilă stabilă de 16 cai putere, case și curtea compusă din grădină sistematică și alte diferite îmbunătățiri, cari se pot citi în *Monitorul oficial*, No. 101 pag. 3689, din 5 August 1897.

Pentru informațiuni mai precise doritorii se pot adresa la d. Const. Hiottu, str. Corabia No. 10, sau la d. Jean M. Mitilineu, str. Stirbei-Vodă No. 108 bis, precum și la d-nii Sami & Arthur, strada Carageorgevici No. 3, cari sunt în posibilitate de a facilita modul depunerei prețului.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

PUBLICAȚIE

D nul Dimitrie Theodoru, inginer electrician în Direcția generală a C. F. R., a făcut cerere la acost Minister pentru adăogirea la numele său patronimic de «Theodoru» a celui de «Mandrea» spre a se numi «Dimitrie Theodoru-Mandrea».

Ministerul publică această cerere, conform dispozițiunilor art. 9 din legea asupra numelui, spre știința celor interesați, cari ar voi să facă opoziție în termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisului articol.

Dr. Ch. I. Teohari

Mamoș

Special pentru Maladii de Femei

S'a reîntors în Capitală și dă consultațiuni de la orele 5—7 seara.

80, Strada Teilor, 80.

CONSTANTIN SIMIONESCU

Doctorand în medicină

Paris, Boulevard Arago, 53 bis., Paris. Stabilit de mai mult timp în Paris și fiind în realții cu toți specialiștii și celebritățile medicale din Paris, pot oferi serviciile mele persoanelor cari vin la Paris să se consulte cu Dr. specialiști, asemenea se pot cere consultațiuni și prin corespoadență.

De INCHIRIAT

casele d-lui general I. Lahovari din str. Lustrului No. 5, mobilate așa cum se află.

Doritorii se pot adresa la ziarul *Timpul* (Pasagiul Român).

De dat în exploatare chiar de acum pădurea Golésca situată la 7 km. de gara Schitu Goleștî, compusă din ⅓ stejar și ⅔ fag, vîrstă 80 ani. întindere 400 pogoane. Pentru detalii a seadresa la G. Nanu, proprietar, Cimpu-Lung.

AGENCE des GRANDS MAGASINS du LOUVRE de PARIS

CALEA VICTORIEI, No. 86.—(Vis-à-vis de Biserica Kretzulescu).

A pus în vînzare modelele cele mai recente pentru **IMBRĂCĂMINTEA DOAMNELOR**

Agenția primește necontenit **EȘANTILOANE NOUI** și CREAȚIUNILE cele mai moderne ale Casei din Paris.

Se găsesc: **JAQUETTES, PELERINES, ROBES de CHAMBRE MANTEAUX, MATINÉES, ROBES, JUPES, JUPONS, BAS, etc. etc.**

In fie-care săptămînă agenția continuă a primi, *ca și în trecut*, **un transport de**

PALĂRII pentru DAME

Acestea sunt foarte elegante și după cel din urmă model.—Primesce, conform **Catalogului**, ori și ce comandă și expediază CATALOGUL Casei de Paris la cerere **Franco.**

Pentru informațiuni a se adresa la AGENȚIE, indicînd lămurit adresa

CALEA VICTORIEI, No. 36. — *Vis-à-vis de Biserica Kretzulescu.*

www.dacoromanica.ro

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

17

IVAN TURGHENIEFF

UN CUIB DE BOERNAȘI

XXI

Eșind de la Kalitin, Lavretzky întîlni pe Panșin; se salutară cu răceală. Lavretzky se duse acasă și se încuie în odaie. Simțea în sine ceea ce nu mai simțise nici o dată. Se scursese multă vreme de cînd nu mai era cufundat în acea stare de încezeală plăcută? Se scursese multă vreme de cînd zicea că «a căzut pe sine mare pacoste? Cine-i schimbase situația? Fenomenul cel mai obișnuit, cel mai de neînlăturat, de și tot de-a-una cel mai neașteptat, moartea! Da, dar el nu se gîndea atît la moarte cît la fericirea sa, la propria-i libertate, cît la răspunsul pe care Lisa avea să-l dea lui Panșin. Simțea bine, că de trei zile se uita la dînsa, alți ochi cu totul deosebiți. Și-aducea aminte că ducîndu-se acasă, în tăcerea nopții, îi zicea: «O, dacă... în alte împrejurări!...»

D'abia închegată dorința aceasta, visul acesta aplicat la trecut, la imposibil, iată-l că i se izbîndea, cu toate că în alt mod, dar libertatea îi era neîndestulătoare. «O să se supue măsei, se gîndea dînsul, să ia de bărbat pe Panșin: chiar și dacă s'ar împotrivi; oare împotrivirea aceasta mi-ar schimba poziția mie?

Văzîndu-și figura într'o oglindă, el dete din umeri.

Ziua trecu repede: cînd veni seara, Lavretzky se duse la Kalitin. Mergea repede, dar apropiindu-se de casă, își micșoră pașii, Droșca lui Panșin era deja la poartă. Ei, n'o fiu egoist.» Intră: casa-i păru pustie și tăcerea domnea în salon; deschise ușa și zări pe Maria Dmitrevna, care juca pichet cu Panșin. Panșin salută în tăcere, și stăpîna casei, zise încruntînd din sprîncene:

— Ah! nu te așteptam!

Lavretzky se așeză lîngă dînsa și se ocupă de joc.

— Care va să fiică, cunoști pichetul? îl întrebă cu nerăbdare plîngîndu-se că a jucat rău.

Panșin numără nouă zeci și-și făcu levatele, cu o politeță rece și cu o expresie de demnitate calcuaă. A șa trebuesc să joace diplomații; așa jucase Panșin la Petersburg, cînd avea afface cu vr'un mare demnitar, căruia vrea să-i însufle o mare idee despre înțelepciunea și maturitatea sa: «O sută una, o sută două, cupă, o sută trei,» zicea dînsul în cadență și Lavretzky d'abia putea să lămurească dacă mulțămire saŭ supărare dedea acel accent glasului său.

— Pot să văz pe Marfa Timofeevan? întrebă dînsul luînd seama că Panșin lua aere și mai demne, făcînd cărțile. Artistul dispăruse din el cu desăvîrșire.

— Crez, e acasă, sus, respunse Maria Dmitrievna: poți să întrebi de dînsa.

Lavretzky se urcă. Găsi pe Marfa Timofeevna jucîndu-și și ea partida cu durașca, cu Nastasia Carpovna. Roseka începu să mîrîie, dar cele două femei îl făcură o primire prietenoasă. Marfa Timofeevna mai ales părea foarte bine dispusă.

— Ah! Fedio! bine ai venit, îi zise dînsa; ia stăi tătucule, că o să isprăvim acum. Vrei dulceață? Surocico adu borcanul cu fragi.

Nu vrei? Atunci stai acolo. Dar nu fuma. Nu pot să sufer tutunul ăla urîcios; și de alt-fel face să strămute Matros.

Lavretzky se grăbi să asigure pe bătrîna cocoană, protestînd că nici nu-i trecea prin gînd să fumeze.

— Ai fost jos? continuă dînsa, pe cine ai văzut acolo? Panșin nu se mai urnește. Și pe Lisa, ai văzut'o? Nu, ea nu vrea să vie aici.

Ah! iat-o! E de ajuns ca să i rostești numele, că și vine, ca o nălucă.

Lisa se roși văzînd pe Lavretzky.

— Viu numai pentru un minut, Marfa Timofeevna, începu ea.

— De ce pentru un minut? întrerupse bătrîna damă; sunteți tot-de-a-una grăbite, voi fetele? Vezi, am un mosafir; mai vorbește cu el, nu-l lăsa.

Lisa se așeză pe marginea scaunului și ridicîndu-și ochii asupra lui Lavretzky, simți că avea să-i comunice resultatul întrevederei sale cu Panșin. Dar cum să facă? Era încurcată și zăpăcită. Il cunoștea numai de puțină vreme, și totuși pe omul acesta, care se ducea rar la biserică, care îndura cu atîta ușurință perderea femeei sale, îl face confidentul său și-i deschide toate tainele sufletului său!... In adevăr, el se interesa de dînsa, ea se încredea într'însul, și spre el o tira o putere neînfrîntă. Cu toate acestea, ea se simțea rușinată, ca și cum un străin ar fi patruns în camera ei feciorelnică.

Marfa Timofeevna îi veni în ajutor.

— Dacă nici tu nu te ocupi de el, ce o să facă bietul om? Eŭ sunt prea bătrînă pentru dînsul; el are prea mult spirit pentru mine, și pentru Nastasia Carpovna, e prea bătrîn, e bun numai pentru tinerețea verde.

— Dar cum să distrez eŭ pe Teodor Ivanovici? îngînă Lisa: Mai bine o să-i cînt ceva la pian, dacă vrea, adause dînsa cu un accent nehotărît.

— De minune; ești un înger cu minte, răspunse Marfa Timofeevna. — Coborîți-vă, copiii mei; cînd veți fi sfîrșit, să vă întoarceți...

Lavretzky urmă pe Lisa. Coborînd scara, Lisa se opri.

— Nu de geaba se învinovățesc femeile de nestatornicie, zise dînsa. Pilda d-tale ar fi trebuit să mă înspăimînte și să mă facă mai prepuitoare în potriva căsătoriilor din dragoste, și eŭ...

— Ai refuzat? întrerupse Lavretzky.

— Nu; dar nici nu m'am învoit. I-am spus tot ceea ce simțeam și l'am rugat să mai aștepte. Ești mulțumit? adause dînsa cu un zîmbet fugitiv.

Și coborî scara atingînd ușor rampa cu mîna.

— Ce o să-ți cînt? întrebă dînsa deschizînd pianul.

Ce vei vrea, răspunse Lavretzky așezîndu-se așa ca să o poată vedea.

Lisa preludiă cît-va timp. In sfîrșit, ridică o privire către Lavretzky și se opri. Figura acestuia avea o expresie atît de ciudată, atît de neobișnuită!

— Ce ai? îl întrebă dînsa.

— Nimic, răspunse el,—simț o mulțumire dulce; sunt mulțumit că te văz—continuă dînsul.

— Mi se pare, zise Liza după cîte-va clipite, că, dacă m'ar fi iubit cu adevărat, nu mi-ar fi scris scrisoarea aceea; ar fi ghicit că nu puteam în acel moment să-i dau alt răspuns.

— La ce bun? răspunse Lavretzky. Ceea ce este important, e că d-ta? nu-l iubești.

— Taci, ce spui d-ta. Am tot d'auna, înnaintea ochilor mei umbra femeii d-tale, și-mi face frică.

— Valdemar, nu ți se pare zicea în acelaș timp Maria Dmitrvena, lui Pansin, că Liseta cîntă drăgălaș?

— Da, răspundea Panșin, foarte drăgălaș.

Maria Dmitrevna aruncă o privire bine voitoare asupra tovarășului său de joc, dar acesta luă un aer mai important, mai băgător de seamă ca nici o dată, și declară patru spre-zece regi.

(Va urma)

84, Calea Dorobanților, 84
CEL MAI MARE
ATELIER
PENTRU MOBILA DE ARTA
și
LUCRARI DE LUX
precum și specialități de Tavanuri de lemn, Lambriuri.
Mobile Bisericești
și diferite lucrări publice.
Biroŭ special de desenuri architecionice pentru interior, la cerere.
Prețurile cele mai moderate.
Cu stimă.
I. Schmiedinger
(Furnisorul Băncei Naționale)

AVIS

In urma groaznicei catastrofe din strada Jean Goujon, în Paris, unde sute de persoane, din familiile cele mai mari d n Franța, aŭ găsit o moarte crudă, nu putem îndestul îndemna pe onor. public ca să se asigure contra accidentelor corporale. Aceste asigurări cari se fac de so cietatea noastră «PATRIA» oferă avantagiul că, în schimbul unui premiŭ minim se asigură un capital însemnat.

Așa de exemplu: un advocat, un particular, ar avea de plătit lei 67.50 anual, pentru a fi asigurat cu lei 50.000.

CASA DE SCHIMB
HESKIA & SAMUEL
BUCURESCI
No. 5 Strada Lipscani No. 5
Cumpără și vinde efecte publice și face orice schimb de monezi.
Cursul pe ziua de 22 Septembre 1897

		Cump.	Vind
4%	Rentă Amortisabilă. . .	88 1/8	98 —
5%	» Amortisabilă. . .	101 1/8	102 —
6%	Obligat. de Stat (Cov. R.) .	102 7/8	103 —
5%	» Municipale din 1883	97 1/8	98 —
5%	» » » 1890	98 —	99 —
5%	Scrisuri Funciar Rurale .	93 1/8	93 3/4
5%	» » Urbane .	89 3/8	89 5/8
5%	» » Iași .	86 —	87 —
	Acțiuni Banca Națională.	1840 —	1850 —
	» » Agricolă .	325 —	330 —
	» Dacia Romînia asig.	415 —	420 —
	» S-tea Națională asig.	460 —	465 —
	S-tatea de Construcțiuni .	160 —	170 —
	Florini valoare Austriacă .	2 10	2 12
	Mărci Germane	1 23	1 25
	Bacnote Franceze . . .	100 —	101 —
	» Italiene. . . .	89 —	98 —
	» ruble hîrtie . .	2 66	2 70

TIPOGAFIA „EPOCA" execută tot felul de lucrări atingătoare de această artă.

Les Véritables Eaux Minérales de
VICHY
sont les Sources
VICHY-ÉTAT
CÉLESTINS
GRANDE-GRILLE
HOPITAL
EXIGER le nom sur la Capsule et l'Etiquette.
Les Seules Véritables
Pastilles de Vichy *sont les*
Pastilles VICHY-ÉTAT
fabriquées avec les sels naturels extraits des Eaux *Vichy-Etat*
COMPRIMÉS DE VICHY
aux sels naturels VICHY-ÉTAT
pour préparer l'eau artificielle de *Vichy gazeuse.*
Agent Général pour la ROUMANIE, BULGARIE, SERBIE:
A. G. CARISSY, *Bucarest*

SOBE
MEIDINGER, PARIGINA, COMETUL, VULCAN (belgiane)
PENTRU
INCĂLZIRE CU COKS, CĂRBUNI DE PIATRĂ SI LEMNE
Mașini de Bucate
MOBILE DE FIER
Instalațiuni de Incălziri Centrale
Fabrica COMETUL
Adolf Salomon
DEPOSIT: Strada Doamnei, 14.
DEPOSITE IN PROVINCIE:
Iași, *la d-nul* Jacques Davidovici, *str. Lăpușneanu, 37.*
Craiova, *la d.* Petrache Andreescu & Fii, *str. Lipscani.*

STOMAC, ALE CĂILOR URINARE
ANEMIE, GASTRALGIE, DIABETĂ
DISPEPSIE, CHOLERINĂ
SI PENTRU CALITĂȚILE LITINATE ȘI LA RHEUMATISME
APELE MINERALE DE POUGUES ST LÉGER SUNT RECOMANDATE DE CĂTRE SOMITĂȚILE MEDICALE ÎN BOLELE DE
POUGUES ST LÉGER
E forte gazoasă și plăcută la băut, amestecată sau nu, cu ori-ce băutură.
SINGURA APĂ PURGATIVĂ ÎNLĂTURÂND SURSELE UNGURESCI
CARABAÑA
CARE PRODUCE AFARĂ DE EFECTUL SIGUR ȘI NEJIGNITOR SI O ACTIUNE CURATIVĂ ASUPRA ORGANELOR BOLNAVE.
UN PĂHĂREL FACE ACELAȘ EFECT CA O STICLĂ ÎNTREAGĂ DE APĂ DE BUDA.
SE GĂSESCE DE VÂNDARE LA TOTE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE DIN TARĂ.

Primul Institut
de
Plasare și Home internațional
pentru institutoare, guvereante, bone de copii, menagere și cameriste.
Pensiune cu preț redus.
Corespondență cu streinătatea.
D-na **BANDAU**, institutoare
Alea Carmen Sylva, 1 (Intrarea Cișmigiu)

UN DOMN cu bune referințe caută UN post de încasator.
La trebuință poate depune 500 lei ca garanție.
A se adresa sub inițialele V. D. D. Calea Moșilor, No. 276, București.

Ne fumez que le
PANAMA
Le meilleur de tous
Dépôt G-l
Creangă & Comp: — Bukarest.

AGATOL
BREVETÉ
PASTA PENTRU DINȚI FĂRĂ SĂPUN
SE VA FERIȚI DE IMITAȚIUNI NEFOLOSITOARE!
SOCIÉTÉ DES PRODUITS HYGIENIQUES PARIS, VIENNE
AGATOL PÂTE DENTIFRICE SANS SAVON
ÉSTE CEA MAI NOUĂ INVENȚIUNE ȘI SINGURUL PRĂPARAT NEÎNTRECUT PENTRU CONSERVAREA DINȚILOR
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE DROGUERIILE ȘI MAGASINELE DIN TARĂ ȘI DIN TOATĂ LUMEA
SOCIÉTÉ DE PRODUITS HYGIÉNIQUES
STAPLER & Co
VIENNE: XVIII. GENTZGASSE 27
PARIS: RUE DU TEMPLE 197
DEPOUL GENERAL PENTRU ROMANIA:
CH. LAZAROVITS BUCUREȘTI

Lumină! Lumină!
La VECHIUL MAGASIN
MARCUS LITTMAN Succesor I. WAPPNER
61. Calea Victoriei, 61 (vis-à-vis de Episcopie)
A SOSIT
UN MARE TRANSPORT DE
LĂMPI, LĂMPI
de Bronz și de Cristal
Cele mai MODERNE și Elegante Forme
pentru gaz aerian
Cari se vînd cu prețurile originale ale fabricei
Tot de odată se recomanda
Renumitele SOBE Belgiane
Magine de bucate
sistem american
LAMPI pentru PETROL
BĂI, CLOSETE
și ori-ce alte instalațiuni de această branșă.

Serviciul **TECHNIC** Particular
PENTRU TOT FELUL de LUCRĂRI TECHNICE
în CAPITALĂ și PROVINCIE
sub conducerea d-lui architect
NICOLAE MEȘEDERU
BUCUREȘTI
Strada Semicerc, No. 9 (Sfinții Voevozi-Calea Griviței)
Facere de: PROECTE, PLANURI, DEVISE, Antimăsurătoare, EXPERTISE și STUDII în Architectură, Inginerie-hidraulică, Electrotechnică, Hotărnicie, Agronomie, Silvicultură și Mine.
Tot-odată Serviciul se însărcinează și cu executări de ori-ce lucrări nouĭ și cu reparațiuni.
Doritorii din Provincie pentru ori-ce întrebări să bine-voiască a însoți timbrul poștal necesar, pentru a priimi răspunsul dorit.
Se trimet la cerere Prospecte și condițiuni de plată.
Orele de serviciŭ la «Biuropl Serviciului Teehnic Particular» sunt de la 9—12 a. m. și de la 3—6 p. m.

SOBE AMERICANE VERITABILE
„SIRIUS"
CU
Patent Regulător, model 1897
SIRIUS sunt de o construcțiune solidă și elegantă, cele mai higienice, dînd o căldură plăcută și temperată după dorință, care se obține prin «*Patent-Regulator*», care le deosibește de cele-lalte produse similare.
Incălzitul se face prin ori ce fel de cărbuni de piatră.
Mașine de Bucate
Americane
cele mai practice și cele mai economice.
Mare ASORTIMENT de Lămpi de petroleŭ.
DEPOZIT GENERAL:
A. RECHENBERG
Bucureștĭ.—Strada Doamnei, 21
SOBE „SIRIUS" cu Patent Regulator, model 1997

AU PRIX FIXE
EN DETAIL **FRAȚII HASAN** EN GROS
BUCUREȘTI. — 70, Str. LIPSCANI, 70. — BUCUREȘTI
Avem onoare a informa numeroasa noastră clientelă și onor. public că aŭ sosit deja **NOUTAȚILE pentru Sesonul de Toamnă și Iarnă** și anume: Flanele. Pyrineé, Barcheturi în culori și desemn din cele mai nouĭ, calități superioare, Postavuri de Jachete și Pelerine; Astrahan Caracule, Montaniacuri, Catifele de Lyon și Velour de Nord, etc.
Aŭ sosit de asemenea: **Linuri și Costume de rochi** după ultimele jurnale din Paris. Bogat asortiment de **Mătăsării** colori și negre, în tot ce e mai noŭ pentru logodne și nunți.
Specialitate în covoare de Salon și cu metrul.
Preșuri, Cocos, Linoleum, Stofe de Mobile, Perdele, Storuri, Vitragiuri.
Mare ASORTIMENT în **Albituri** precum: Olande Rumburg și de Belgia, Madipoloane, Chifoane, Indian, Percal, Linon, Batiste, etc.
PREȚURI MODERATE și FIXE
P. S. — Rugăm a nota bine adresa de mai sus, spre a nu cufunda Magazinul nostru cu alte firme.

WATSON & YOUELL
MAȘINI AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE
BUCURESCI. — Srada Academiei, 14 (fost Rașca)
Galați, Strada Portului. Brăila, Strada Regală.
VÂNTURĂTOARE No. 5 și No. 6
„NON PLUS ULTRA"
cu saŭ fără aparat de mătură pe patru rotile, manivelă, coș mărit și 12 site
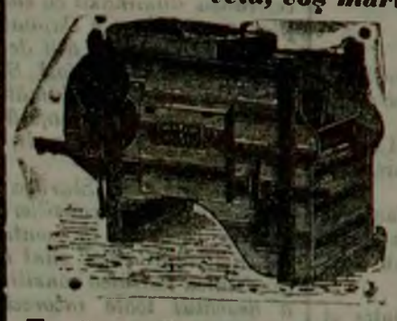
APARATE ELEVATÓRE
DE UMPLUT SACI
Triori în diferite mărimi
SDROBITOARE DE STRUGURI
TEASCURI de VIN
MUȘAMALE
Tocătoare, Urluitoare, Grape flexibile, etc., etc.
Cataloage ilustrate gratis și franco.

www.dacoromanica.ro